

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

Н. Б. Брояко

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА БАНДУРНОГО ВИКОНАВСТВА

Навчальний посібник

Київ
Видавництво Ліра-К
2017

УДК 780.614.13(07)
ББК 85.315.3я73
Б 889

Копіювання, сканування, запис на електронні носії і тому подібне будь-якої частини посібника без дозволу видавництва заборонено.

Рецензенти:

Н. В. Морозевич – кандидат мистецтвознавства, професор кафедри народних інструментів ОНМА імені А. В. Нежданової, заслужений діяч мистецтв України;

Н. Г. Чернецька – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музично-практичної підготовки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету культури і мистецтв
протокол № 20 від 3 квітня 2017 року*

Брояко Н. Б.

Б 889 **Теорія і практика бандурного виконавства** : навч. посіб. /
Н. Б. Брояко. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 196 с.

ISBN 978-617-7507-30-6

Навчальний посібник «Теорія і практика бандурного виконавства» є одним із видань, в якому на основі оригінальної інтерпретації концепції художньої техніки М. Давидова викладено науково-теоретичне осмислення проблем формування виконавської майстерності бандуриста, що ґрунтується на детальному аналізі специфіки звуковидобування на бандурі, психофізичних аспектів виконавської техніки бандуриста, артикуляційно-штрихових засобів, тощо. Ґрунтовне вивчення зазначених питань дозволило вирішити ряд актуальних методичних проблем формування виконавської майстерності бандуриста.

Для викладачів, студентів навчальних закладів, дослідників-музикознавців, мистецтвознавців та широкого кола зацікавлених в опануванні мистецтва гри на бандурі.

УДК 780.614.13(07)
ББК 85.315.3я73

ISBN 978-617-7507-30-6

© Брояко Н. Б., 2017
© Видавництво Ліра-К, 2017

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
РОЗДІЛ 1. СПЕЦИФІКА ЗВУКОВИДОБУВАННЯ НА БАНДУРІ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ БАНДУРИСТА	8
1.1. Звук як акустичне явище.....	8
1.2. Звуковидобування.....	12
1.3. Способи звуковидобування.....	18
РОЗДІЛ 2. ЗАГАЛЬНА ПСИХОФІЗИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СЛУХО-МОТОРНИХ ДІЙ БАНДУРИСТА	23
2.1. Орієнтація.....	24
2.2. Контакткування зі струнами.....	28
2.3. Про технічну доміанту.....	30
2.4. Вага руки.....	33
2.5. Основні форми рухів рук.....	35
2.6. Специфіка роботи лівої руки.....	52
2.7. Координація.....	53
РОЗДІЛ 3. АРТИКУЛЯЦІЙНО-ШТРИХОВІ ЗАСОБИ ЯК ОСНОВА ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ	56
3.1. Спрямовуючий рух.....	56
3.2. Акцентування.....	58
3.3. Штрихова техніка.....	61
3.4. Специфічні способи звуковидобування.....	72
3.5. Динаміка виконання.....	74
3.6. Робота над мелодією – головний фактор формування художньої майстерності.....	83
РОЗДІЛ 4. ОСОБЛИВОСТІ ПОЧАТКОВОГО ЕТАПУ НАВЧАННЯ ГРИ НА БАНДУРІ	91
4.1. Формування основ техніки бандурного виконавства.....	92

4.2. Проблеми м'язової напруги у початківців.....	97
4.3. Організація ігрового апарата: постановка як процес.....	101
4.4. Особливості побудови уроку з початківцями.....	109
РОЗДІЛ 5 БАНДУРНЕ ВИКОНАВСТВО У СУЧАСНОМУ ДИСКУРСІ.....	110
5.1. Актуальні проблеми сучасного музичного виконавства.....	110
5.2. Бандурне виконавство у сучасних субкультурах України.....	117
5.3. Методика Я.Пухальського у бандурному теоретико-методичному доробку сучасності.....	123
ЛІТЕРАТУРА.....	130
ДОДАТКИ.....	139